

In memoriam
Juris Baldunčikas
(1950-11-29–2022-07-27)

JURIS BALDUNČIKAS. Edgars Zviedrāns nuotr.
iš commons.wikimedia.org.

Latvijas terminologu ir kalbininku bendruomenė neteko terminologo, leksikografo, pedagogo ir vertėjo Jurio Baldunčiko (*Juris Baldunčiks*).

1977 metais baigęs Latvijos valstybinio universiteto Užsienio kalbų fakulteto Anglų kalbos ir literatūros skyrių, J. Baldunčikas dirbo mokslo darbuotoju – jaunesnioju (1978–1986) ir vyresnioju (1986–1989) – Latvijos mokslų akademijos Kalbos ir literatūros institute, buvo Instituto direktoriaus pavaduotoju mokslo klausimais (1990–1992), ėjo Latvijos mokslų akademijos Literatūros, tautosakos ir meno instituto direktoriaus pavaduotojo mokslinei veiklai pareigas (1992–1993), buvo projektų vadovu, taip pat Latvijos universiteto Psichologijos ir pedagogikos fakulteto dėstytoju (1995–1997). 1997 metais pradėjo dirbti Ventspilio aukštojoje mokykloje, kur vadovavo Anglistikos katedrai, vėliau iki 2014 metų – šios aukštosios mokyklos Taikomosios kalbotyros centrui.

J. Baldunčikas dėstė anglų kalbos stilistiką ir leksikologiją, terminologiją, leksikografiją, sociolingvistiką, vertimą raštu ir kt., vadovavo bakalauro ir magistro darbams, taip pat daktaro disertacijoms.

1983 metais apgintos disertacijos pagrindu J. Baldunčikas parengė monografiją *Anglicismi latviešu valodā* (*Anglicizmai latvių kalboje*; 1989), kurioje apibendrina duomenis apie skolinius iš anglų kalbos bei pirmuosius jų fiksavimus latvių kalbos šaltiniuose. Paskelbė mokslinių publikacijų (daugiausia apie latvių kalbos istoriją ir kalbos kultūrą, terminologiją, kalbų kontaktus, vertimus), įvairių sričių (jūreivystės, sporto, kalbotyros, teisės,

chemijos, anatomijos, energetikos ir kt.) terminiją ir terminologijos istoriją. Jis sudarė 13 žodynų, tarp jų *Svešvārdu vārdnīca (Tarptautinis žodžių žodynas; 1999)*, taip pat vadovavo ir vykdė reikšmingus tiriamuosius projektus, pavyzdžiui, apie žodynų rengimą Latvijoje nuo 1991 iki 2010 metų (*Vārdnīcu izstrāde Latvijā: 1991–2010; 2012*).

J. Baldunčikas buvo žinomas ir Lietuvoje – kalbininkai, ypač terminologai, domėjosi jo tyrimais. Jis yra dalyvavęs ne vienoje konferencijoje, nuo 2013 iki 2021 metų buvo žurnalo *Terminologija* redaktorių kolegijos nariu. Kaip vieną iš svarbių veiksnių – poreikį baltų tautoms turėti darnią terminiją – J. Baldunčikas išskyrė, duodamas interviu žurnalui *Gimtoji kalba* (2015 metų Nr. 12), kur kalbėjo apie terminologijos padėtį Latvijoje bei latvių ir lietuvių terminologams aktualius klausimus. Anuo metu – nuo 2013 iki 2015 metų – jis ėjo Latvijos mokslų akademijos Terminologijos komisijos pirmininko pareigas.

Be pasiekimų mokslinėje veikloje, supažindinant su J. Baldunčiku, norėtusi paminėti jo gebėjimą kritiškai vertinti situaciją bei rasti logišką, argumentuotą ir teisingą sprendimą sudėtingose situacijose, taip pat jam būdingą humorą. Reikia išskirti ir jo meilę sportui (ypač krepšiniui), ir paminėti jo mėgstamiausią roko grupę „The Beatles“. Tai buvo tikras eruditas, su kuriuo būdavo įdomu ir malonu bendrauti, – jis negailėjo dalykinių patarimų visiems, kurie to prašė, stebino savo darbštumu bei pagarba ir žmogiškumu bendraujant su kiekvienu.

Negalima nesutikti su kolegų nekrologe išsakyta mintimi, kad jis buvo vienas iš mūsų... Dėkokime likimui už suteiktą galimybę drauge su J. Baldunčiku eiti mokslo keliu, pažinti jį ir bendrauti su juo, o jam iškeliavus Anapilin – linkėkime vieni kitiems studijuoti jo darbus bei remtis jais.

Regina Kvašytė